

Izbori za Europski parlament

4.-7. lipnja 2009.

Vodič za Crkve i kršćanske organizacije Europske unije

naša kršćanska vizija • naše brige • naša pitanja

“Kao Kristovi vjernici zauzimamo se za humanu i socijalnu Europu, u kojoj se provode u djelo ljudska prava i temeljne vrijednosti mira, pravde, slobode, tolerancije, sudioništva i solidarnosti” (Ekumenska povelja)

O čemu je riječ?

Od 4. do 7. lipnja 2009., građani 27 država članica Europske unije (EU) iznijet će svoju viziju Europe izborom novog Europskog parlamenta. Europski je parlament jedina institucija Unije čije članove izravno biraju građani. U narednih pet godina, od 2009. do 2014., 736* članova Europskog parlamenta (MEPs) donosit će odluke koje će imati važne i dugotrajne posljedice ne samo za 500 milijuna ljudi koji žive u EU, već također za čitav svijet.

Još od posljednjih europskih izbora iz 2004., moć Europskog parlamenta je značajno porasla. U većini zakonskih područja Europske unije, tekstove sada moraju zajednički odobriti Parlament i Vijeće. Osim toga, predsjednik i članovi Kolegija europskih povjerenika, koji predlažu sve nove zakonske tekstove, mogu vlast upravljanja vršiti samo u dogovoru s Parlamentom. I što je još važnije, Parlament ima posljednju riječ pri odlučivanju o proračunu EU-a.

Obzirom na ubrzavanje klimatskih promjena, pogoršavanje financijske krize i izazov da Europa postane bliža svojim građanima nema sumnje da su posrijedi veoma velike odgovornosti. Eto zašto ekumenske organizacije prisutne u Bruxellesu (APRODEV, CEME, CES i Eurodiaconia) upućuju apel kojim od vas traže da se aktivno uključite u senzibiliziranje svojih članova i svojih zajednica za važne izbore za Europski parlament u lipnju 2009. Dok je ovlast Europskog parlamenta u porastu, zanimanje i sudjelovanje u izborima su, nasuprot tome, u opadanju. Uvidjevši koliko je toga u igri u ovim izborima, važno je pokušati zaustaviti tu tendenciju i učiniti sve da novi Europski parlament pridonese stvaranju humane i socijalne Europe koju svi želimo.

IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT • 4.-7. SRPNJA 2009.

---

* Ako Lisabonski ugovor bude ratificiran, taj će se broj popeti na 751.

Kako se (o)koristiti ovim dokumentom

Kao organizacije sa sjedištem u Bruxellesu, izbliza pratimo razvoj politike EU-a i radimo u korist humane i socijalne Europe, kako je ova definirana u Ekumenskoj povelji europskih Crkava*. Napisali smo ovu brošuru sa ciljem da:

- Ohrabrimo Crkve da se aktivno zanimaju za izbore za Europski parlament što će se održati u lipnju 2009.
- Iznesemo nade i brige o budućem radu Europskog parlamenta.
- Objasnim na koji bi način Europski parlament mogao obrađivati određena pitanja koja su od sve veće važnosti.
- Predložimo ideje i pitanja koja će se obrađivati u raspravama s političkim strankama i kandidatima.

Nadamo se da će vam ovaj dokument biti od koristi za aktivnosti vezane uz izbore, primjerice:

- Pisanje članaka posvećenih europskim izborima u sredstvima društvene komunikacije, uključujući intervjue ili upitnike na koje će odgovarati stranke ili kandidati.
- Pisma strankama i kandidatima u kojima će biti navedena pitanja koja brinu Crkve.
- Posjeti uredima kandidatâ u vlastitom okruženju kako bi im se iznijela pitanja koja brinu Crkve.
- Organiziranje i animiranje od strane Crkava javnih rasprava s kandidatima i/ili stručnjacima.
- Usvajanje službenih stavova, uključujući i ona o izborima, od strane crkvenih sinoda ili vijeća.

Pozivamo vas da prevedete ovaj dokument na svoj jezik i stavite ga na našu web stranicu o izborima.

IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT • 4.-7. SRPNJA 2009.

---

* Ekumensku povelju "Smjernice za veću suradnju među Crkvama u Europi" potpisali su predsjednici Konferencije europskih Crkava (CEC-KEK) i Vijeća europskih biskupa (CCEE) u travnju 2001. http://www.ceckek.org/french_site/content/chartaf.shtml

Očuvanje stvorenog svijeta: klimatske i ambijentalne promjene

Novi će Europski parlament imati važnu ulogu u politikama koje izravno ili neizravno utječu na promjenu klime i kvalitetu okoliša. Podržavamo ulogu koju je Europska unija preuzela u pružanju sveobuhvatnog odgovora na promjenu klime. Vodila je pregovore i ratifikaciju Protokola iz Kyota, izradila je najvažniji svjetski plan za pregovore o emisijama ugljičnog dioksida (CO₂) koji, usprkos nekim svojim ograničenjima, obećava važna smanjenja toga po okolinu štetnog spoja. Nedavno su se vođe EU-a obavezale uložiti daljnje napore u korist ekonomije u kojoj će se paziti na uštedu energije i na nisku potrošnju ugljika. Usprkos tome količina energije koju troši Europa još je uvijek previsoka i države članice bore se da poštuju obaveze vezane uz klimatske promjene. Jasno je da se mora učiniti više.

➤ **Vjerujemo** da ekonomske strukture koje pridonose neobuzdanoj potrošnji štete zemlji i pridonose klimatskim promjenama. Da bi se tu tendenciju preokrenulo nužne su promjene u načinu života i u naprednim tehnologijama.

- ✿ Biste li bili spremni poduprijeti politike europskih država koje su nužne za poštivanje njihovih obaveza da do 2012. smanje emisiju stakleničkih plinova za 8%?
- ✿ Biste li bili spremni poduprijeti ambicioznije ciljeve kao što su smanjenje stakleničkih plinova za 20%* do 2020. godine?
- ✿ Biste li povećali sredstva za istraživanje o obnovljivim izvorima energije?
- ✿ Koje ste politike spremni podržati u cilju promicanja uštede energije i upravljanja energijom?

IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT • 4.-7. SRPNJA 2009.

---

* Osim jednostranog cilja vezanog u smanjenje emisije stakleničkih plinova za 20%, države članice su također odobrile cilj za smanjenje za 30% u slučaju da se o tome postigne dogovor na međunarodnoj razini.

“Sa zahvalnošću priznajemo dar stvorenja...

Želimo se zajedno zauzeti za stvaranje održivih uvjeta života za sav stvoreni svijet”

Ekumenska povelja

➤ **Vjerujemo** da se Europska unija mora pokazati solidarnom i pružiti pomoć onim krajevima svijeta koji su najviše pogođeni posljedicama klimatskih promjena. Sve su brojnije ranjive zajednice koje su izložene pogibelji rastućeg siromaštva, sukoba i uništavanja svog okoliša. Politika se mora nadahnjivati na načelima pravičnosti i pravednosti.

✿ Mislite da EU ima dužnost pružiti komplementarnu i prikladnu financijsku i tehnološku pomoć zemljama u razvoju kako bi im se omogućilo da nastave smanjivati siromaštvo ne pogoršavajući klimatski problem?

✿ Biste li bili spremni poduprijeti uvođenje čvrstih kriterija vezano uz socijalna i ljudska prava u politikama (poljoprivreda, trgovina, razvoj...) koje mogu imati posljedice po okoliš?

➤ **Vjerujemo** u nužnost promišljene rasprave o etičkim vidicima razvoja biogoriva i korištenja genetski modificiranih organizama (GMO). Nužno je promotriti njihov utjecaj za zemlje u razvoju kao i za zemljoradnike i potrošače u Europskoj uniji.

✿ Koji udio biogoriva u sveukupnoj energiji smatrate prihvatljivim?

✿ Koji je vaš stav o etiketiranju i odvajanju genetski modificiranih namirnica od ostale hrane?

✿ Kakav stav zauzimate prema tvrdnji da GMO pridonose smanjivanju gladi u svijetu ali i opasnosti da se poveća ovisnost o bogatim zemljama i smanjivanju biorazličitosti?

VODIČ ZA CRKVE I KRŠĆANSKE ORGANIZACIJE EUROPSKE UNIJE

Prihvaćanje stranca: selilaštvo i zaštita izbjeglica

Idući saziv Europskog parlamenta imat će ključni utjecaj na politike vezane uz selilaštvo i pravo na azil Europske unije. Parlament će stupiti na službu upravo u trenutku u kojem će biti usvojen novi program vezan uz migracije i pravo na azil. Novi će Parlament morati dakle odobriti, zajedno s Vijećem, obvezujući zakonski okvir (direktive) koje će države članice morati prenijeti u svoje nacionalne zakone. To može dovesti do zakonskih uredbi koje usklađuju pravno područje i procedure za stjecanje azila, uređuju legalnu migraciju i smanjuju ilegalnu, kako bi se spriječilo trgovinu ljudima. Doseljednici ne samo da moraju biti prihvaćeni od strane Europske unije, već moraju također biti integrirani u europsko društvo. Europska godina međukulturnog dijaloga 2008. pridonijela je posvješćivanju sve veće kulturne različitosti unutar EU-a i nužnosti međunarodnog dijaloga radi podizanja mostova između pripadnika različitih naroda, religija, jezika i kultura. Ti se napori moraju nastaviti.

- **Vjerujemo** u Europu kao gostoljubivo društvo i prenositeljicu ljudskih prava.
  - ✿ Što biste predložili za produbljivanje međukulturnog dijaloga unutar Europe i nakon europske godine međukulturnog dijaloga?
  - ✿ Na koji biste način primijenili pravo na nediskriminaciju zbog religijskih ili vjerskih, rasnih ili etničkih razloga?
  - ✿ Na koji biste način uskladili europsko zakonodavstvo vezano uz pravo na azil kako bi se izbjeglicama pružilo veću zaštitu i pristup poštenim i integralnim procedurama za stjecanja azila?
  - ✿ Koji su vaši prijedlozi za potporu mjera koje sprječavaju ilegalnu imigraciju i koje pridonose prihvaćanju i integraciji selilaca i izbjeglica?

“Želimo zajedno pridonijeti da žene i muškarci migranti, izbjeglice i oni koji traže azil u Europi budu dočekani kako priliči”

Ekumenska povelja

- **Vjerujemo** da Europa mora biti solidarna s regijama u koje se slijevaju rijeke izbjeglica.
  - ✿ Na koji bi način Europa mogla bolje podijeliti odgovornost prema izbjeglicama s drugim dijelovima svijeta, primjerice kroz povratak izbjeglica?
  - ✿ Vodeći računa o novim razlozima migracije kao što su uništavanje okoliša, na koji način zaštititi i te nove ranjive skupine?

- **Vjerujemo** da proaktivne migracijske politike moraju poštivati dostojanstvo svake osobe, uključujući pravo selilaca na obiteljski život
  - ✿ Jeste li za to da EU usvoji obvezujuće uredbe vezano uz prava selilaca kao što su Konvencija Ujedinjenih naroda iz 1990. o zaštiti prava svih selilaca i njihovih obitelji*?

- **Vjerujemo** da je trgovina ljudima radi spolnog izrabljivanja, prisilnog rada ili u druge svrhe alarmantna kriminalna situacija i predstavlja kršenje ljudskih prava.
  - ✿ Na koji bi način EU mogla nadići represivni karakter prekograničnih sporazuma i razviti cjelovitu politiku zaštite prava osoba žrtava trgovine ljudima?
  - ✿ Smatrate li da bi Europska unija trebala ratificirati Konvenciju Vijeća Europe protiv trgovine ljudima**?

VODIČ ZA CRKVE I KRŠĆANSKE ORGANIZACIJE EUROPSKE UNIJE

---

* http://portal.unesco.org/shs/fr/ev.phpurl_id=1513&url_do=do_topic&url_section=201.html

** http://www.coe.int/t/dg2/trafficking/campaign/default_fr.asp

Živjeti u dostojanstvu: siromaštvo i društvena isključenost

Brojne odluke koje je donio Europski parlament, na područjima koja se kreću od uredbi kojima se uređuje unutarnje tržište pa do poljoprivredne politike, imaju utjecaj na kvalitetu života i socijalnu koheziju Europe. Kontrolom proračuna, Parlament ima utjecaj također na europske fondove iz kojih se izdvajaju sredstva za programe i službe država članica kojima se promiče društveno uključivanje i borba protiv siromaštva.

➤ **Vjerujemo** da se europska društva moraju temeljiti na načelima solidarnosti, zajedničke odgovornosti i uključivanja za sve.

- Biste li bili spremni iskoristiti svoj utjecaj, pribjegavajući u tu svrhu također pisanim izvješćima ili komisijama, kako bi se u državama članicama ozbiljno razmotrile sve europske zakonske uredbe vezane uz socijalnu politiku?
- Što biste učinili da zajamčite poštivanje obaveza koje su preuzele europske institucije i države članice u borbi protiv siromaštva i društvene isključenosti?

➤ **Vjerujemo** da kvalitetne i svima dostupne socijalne službe predstavljaju nužni preduvjet za društveno uključivanje.

- Slažete li se sa zakonskim normama koje omogućuju javnom sektoru i privatnom sektoru, uključujući Crkve i karitativne udruge, da pružaju kvalitetnu i financijski održivu socijalnu pomoć?
- Jeste li spremni poduprijeti povećanje postotka sredstava koja se izdvajaju za Europski socijalni fond za potporu borbi protiv siromaštva i društvene isključenosti?

➤ **Vjerujemo** da osobe s posebnim potrebama moraju biti prihvaćene i da im se mora pomoći da potpuno sudjeluju u društvenom životu.

- Koja biste politička načela poduprli sa ciljem da se zajamči svim osobama s posebnim potrebama da mogu sudjelovati i pridonijeti društvenom životu?
- Biste li pristali na reguliranje medicinskih zahvata koji promiču ljudsko "savršenstvo"?

“Budući da valoriziramo osobe i dostojanstvo svakog čovjeka kao Božje slike, zauzimamo se za apsolutnu jednakost vrijednosti svakog ljudskog bića”

Ekumenska povelja

➤ **Vjerujemo** da svako životno doba ima vlastitu vrijednost i da je svaki naraštaj povezan i solidaran sa slijedećim.

✿ Koja politička načela želite promicati da omogućite europskim građanima dostojanstvenu starost?

✿ Što biste učinili da podržite uključivanje mladih Europljana u tržište rada?

➤ **Vjerujemo** da briga za okoliš mora uključivati pozornost da se očuvaju najkrhkije ruralne zajednice.

✿ Koji bi se, prema vašem mišljenju, dio sredstva iz fondova Zajedničke poljoprivredne politike (Common agricultural policy - CAP) trebao izdvojiti za ruralni razvoj a koji za ujednačavanje cijena poljoprivrednih proizvoda.

➤ **Vjerujemo** da jednakost spolova je važan element socijalne pravde.

✿ Slažete li se s kampanjom 50/50* za demokraciju u svrhu da se zajamči da muškarci i žene budu jednako zastupljeni u tijelima Europske unije u kojima se donose odluke?

✿ Koje biste korake poduzeli da pravo na nediskriminaciju zbog spolnih razloga postane stvarnost?

VODIČ ZA CRKVE I KRŠĆANSKE ORGANIZACIJE EUROPSKE UNIJE

---

* <http://www.5050democracy.eu>

Brinuti se za naše bližnje:

Mir i razvoj

Europski parlament ima utjecaj na vanjske politike i razvoj Europske unije prije svega preko kontrole proračuna. Ima također ovlast zatražiti da se na radnim sastancima povjerenstava ili plenarnih sjednica posveti pažnja najvažnijim pitanjima.

➤ **Vjerujemo** da se rješavanju sukoba na mirni način mora dati prednost pred vojnim pristupom.

- Kako biste zajamčili da se izdvoje dovoljna sredstva za sprječavanje sukoba?

- Treba li, po vašem mišljenju, Parlament promicati otvoreniju, transparentniju i tješnju suradnju između diplomacije, humanitarnih udruga i odlučujućih tijela sa ciljem da se potpomogne rješavanje sukoba i mirni razvoj? Ako da, na koji način?

➤ **Vjerujemo** da se Europska unija mora ravnati načelima demokracije, jednakosti, pravne države i poštivanja ljudskih prava kako unutar tako i izvan svojih granica.

- Treba li Europska unija potpisati Europsku povelju o ljudskim pravima i Konvenciju o pravima djeteta?

- Biste li insistirali na tome da države članice ratificiraju i primjene Opcionalni protokol uz Konvenciju protiv mučenja/torture i Statut Međunarodnog suda pravde?

- Mislite li da bi Europski parlament trebao osnovati povjerenstvo koje bi bilo isključivo zaduženo za ljudska prava i preuzelo ulogu sadašnjeg pododbora?

“Pred brojnim sukobima zadaća je Crkava zajedno preuzeti na sebe službu pomirenja također za narode i kulture”

Ekumenska povelja

- **Vjerujemo** da moramo biti solidarni sa siromašnima u svijetu.
- ✿ Što biste učinili da zajamčite da Europska unija poštuje preuzete obaveze u korist ciljeva Milenijskog razvoja?

- **Vjerujemo** da su kvaliteta i količina pomoći jednako važni. Politike bi se morale temeljiti na poštivanju prava i uključivati siromašne u odluke koje se izravno tiču njihovih sredstava za uzdržavanje.
  - ✿ Na koji način Parlament može pridonijeti da pomoć bude djelotvornija pospješujući bolje perspektive, odgovornost, transparentnost i koordinaciju?
  - ✿ Biste li se složili s time da se pomoć koju pruža EU i vanjske politike koriste za podupiranje političkih struktura u zemljama partnerima?

- Vjerujemo da bi sve politike Europske unije, uključujući one vezane uz trgovinu, poljoprivredu i porezni sustav, morale poduprijeti ciljeve upravljene smanjenju siromaštva u svijetu.
  - ✿ Na koji bi se način ekonomske politike Europske unije mogle usmjeriti u pravcu smanjenja siromaštva i zaštite okoliša?
  - ✿ Treba li Parlament promicati financijsku transparentnost i poreznu pravednost da bi se izbjegao odljev kapitala i neplaćanje poreza?

Gdje pronaći daljnje informacije?

Ovaj dokument je samo početak. Nadamo se da želite imati više informacija o nekim određenim temama i nacionalnim stavovima o tim temama. Evo nekih korisnih uputa:

➤ **APRODEV, CEME, CES i Eurodiaconia** rado će vam dati upute o načinima na koji ćete se zauzeti u europskim izborima. Možete konzultirati našu zajedničku web stranicu o izborima gdje ćete naći više informacija o različitim temama spomenutim u ovom dokumentu.

<http://www.ecumenicalvoices2009.eu>

➤ **Informativne službe Europskog parlamenta** u državama članicama pružaju precizne i netendenciozne informacije o različitim temama i to na svim službenim jezicima Europske unije! U određenim slučajevima mogu naći također stručne osobe koje mogu nastupiti na posebnim manifestacijama/događajima.

Da biste doznali koja je služba vama najbliža posjetite stranicu:

<http://www.europarl.europa.eu/parliament/public/nearYou.do>

➤ **Političke stranke** koje će predstaviti kandidate na izborima bit će još više zainteresirani pružiti vam informacije. Jasno je da će one imati jasno definiran politički pravac.

➤ **Vijeća** u administraciji vaše Crkve mogu također posjedovati određenu stručnost.

Tko smo?

APRODEV okuplja 17 europskih organizacija za razvoj i humanitarnu pomoć povezanih s Ekumenskim vijećem Crkava.

www.aprodev.net

Komisija Crkva i društvo (KCD) je jedna od komisija Konferencije europskih Crkava (KEK/CEC). KCD surađuje sa 125 Crkava članica KEK/CEC-a iz čitave Europe, zatim pridruženim tijelima i institucijama Europske unije, Vijećem Europe, OESS-om, NATO-om i Ujedinjenim narodima (o europskim pitanjima).

Angažira Crkve članice i pridružena tijela u studije i projekte vezane uz crkvena i društvena pitanja podupirući i jačajući zajedničko svjedočanstvo europskih Crkava u odnosu na europske institucije i različita europska društva.

www.cec-kek.org

Komisija Crkava pri seliocima u Europi (CCME) je ekumenska agencija za migraciju i integraciju, izbjeglice i azilante a bori se također protiv rasizma i diskriminacije u Europi. Njezini članovi su Crkve i crkvena vijeća anglikanske, pravoslavne i protestantske tradicije kao i predstavnička tijela Crkava iz 17 europskih zemalja. Komisija surađuje s Ekumenskim vijećem Crkava i polako postaje komisija Konferencije europskih Crkava.

www.ccme.be

Eurodiaconia je ekumenska organizacija Crkava, neinstitutionalnih socijalnih službi i nevladinih organizacija u Europi. Naši članovi dijele kršćansku vjeru ispovijedanu u tradicijama protestantske reforme (reformacije), anglikanske zajednice i pravoslavne vjere. Radimo na boljoj kvaliteti života u socijalnoj Europi.

www.eurodiaconia.org

Eurodiaconia koristi potporu programa Europske unije za zapošljavanje i društvenu solidarnost (2007.-2013.).

Mišljenja izražena u ovoj brošuri ne odražavaju nužno mišljenja Europske komisije.

Eurodiaconia

Rue Joseph II, 166 • 1000 Bruxelles • Belgija

Tel. +32 2 234 38 60 • fax +32 2 234 38 65

office@eurodiaconia.org • www.eurodiaconia.org

Churches' Commission for Migrants in Europe

Rue Joseph II, 174 • 1000 Bruxelles • Belgija

Tel. +32 2 234 68 00 • fax +32 2 231 14 13

info@ccme.be • www.ccme.be

Church and Society Commission of CEC

Rue Joseph II, 174 • 1000 Bruxelles • Belgija

Tel. +32 2 230 17 32 • fax +32 2 231 14 13

csc@cec-kek.be • www.cec-kek.org

Aprodev

Boulevard Charlemagne, 28 • 1000 Bruxelles • Belgija

Tel. +32 2 234 56 60 • fax +32 2 234 56 69

aprodev@aprodev.net • www.aprodev.net